



INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e. V.

684 Hüttenfeld über Lampértheim

Schloß Rennhot - Telefon 22

ROMUVA

Nr.16(95) 1967 m.gruodžio 20 d.

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

PLB VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBA SVEIKINA VISO PASAULIO GEROS VA-
LIOS TAUTIEČIUS ŠV.KALĖDŲ IR NAUJŪJŲ METŲ PROGA IR LINKI TIKRO
ŠVENTIŠKO DŽIAUGSMO IR VISUS TROŠKIMUS IŠPILDANČIŲ 1968 METŲ.
ŠIOS ŠVENTĖS LAI SUSTIPRINA MŪSŲ RYŽTĄ IR PADIDINA JĖGAS, SIE-
KIANŲ NAUJŲ LAIMĖJIMŲ!

PLB Vok.Krašto Valdyba

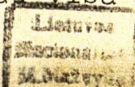
VASARIO 16 GIMNAZIJA SVEIKINA VISO PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUO-
MENES, BALFĄ, RĖMĖJŲ BŪRELIUS, JŲ VADOVUS IR VISUS RĖMĖJUS, LIN-
KĖDAMA MALONIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR PUIKIOS SĖKMĖS NAUJAISIAIS 1968
METAIS.

Direktorius,
mokytojai,
mokiniai ir
ūkių personalas

BENDRUOMENIŠKOS KALĖDŲ MINTYS

Kalėdos-simpatiška šventė.Ji bendra visiems krikščionims.Jos tu-
rinys,Kristaus gimimas,yra krikščioniškosios eros pradžia.Kiekvie-
noje tautoje tačiau Kalėdos švenčiamos savitu būdu,kuris daugeliu
atvejų byloja apie tautos dvasios savybes,o kartais jungia krikš-
čionišką šventės turinį su prieškrikščioniškosiomis tautos dva-
sios apraiškomis. Lietuviams Kalėdos yra susimąstymo,susitaikini-
mo ir planavimo šventė.

Susimąstymas ypač ryškus Kūčių papročiuose.Kūčių vakarienė iškil-
minga,bet santūri.Stengiamasi,kad visa šeima būtų kartu.Kam nors



iš šeimos dėl kokių nors priežasčių negalint dalyvauti bendrojoje vakarienėje, vistiek padedama lėkštė. Palaimintas paplotėlis, kalėdaitis, savo paprastu iškilmingumu aptaria visą nuotaiką. Šeimos galva kalba malda, sumini metų bėgyje mirusius, jei tokių yra, įvertina besibaigiančiųjų metų laimėjimus ir nesekmes, linki kiekvienam džiaugsmo, laimės, gražios ateities. Kūčių susimąstymas perkeliamas į bažnyčią, dažnu atveju, į nakties ar ankstauro ryto, taip vadinamas, bernelių mišias. Net ir tie, kurie šiaip šventą dieną mieliau liekasi namuose, per Kalėdas neapsikenčia nedalyvavę pamaldose.

Ir susitaikinimo bruožas ryškus jau Kūčių vakarienėje. Įspūdingiausia jo apraiška, tai kalėdaičio laužymas. Kiekvienas su kiekvienu sveikinasi, atsiprašo, bučiuojasi. Nėra namų be dūmų, nėra šeimos, kur metų bėgyje nebūtų atsiradę nuomonių skirtumų, tačiau reta lietuviška šeima, kuri nesantaikoj pergyventų Kūčias ir Kalėdas. Angelų giesmės linkėjimas "ramybė geros valios žmonėms!" giliai įsišpaudė į lietuvių kalėdinius papročius ir lietuvių Kalėdoms teikia pagrindinį simpatiškumo bruožą. Susitaikinimo apraiška yra taip pat svečiavimasis pas gimines, kaimynus, bičiulius, kuriam, anais laisvės laikais, neužtekdavo vienos ar dviejų šventų dienų.

Lietuviui ūkininkui Kalėdos reiškė atsiskaitymą su samdyta šeimyna ir tuo pačiu jo mintys būdavo lenkiamos į ateitį. Ar liksis tie patys tarnai, ar reikės ieškoti naujų?.. Planavimo bruožas ryškėjo Kūčių vakarienės paprotyje traukti iš po staltiesės šieno šiaudą, žiūrint kieno ilgesnis - tas ilgiau gyvensiąs. Ateitį spėliojo, atsieit, kūrė planus merginos, kai atnešusios glėbį malkų skaičiuodavo ar pagaliai išeina į porą. Jei taip, tai sekančiais metais ištekės, jei ne - reikės laukti dar bent vienerius metus.

Jeigu šias mintis iš tradicijos perkeliame į dabartį, lietuvių bendruomenės gyvenimą, tikslinga yra pažiūrėti, ką jos mums reiškia šiandieninėje tikrovėje.

Susimąstymas reikalingas gal net daugiau, negu bet kada. Ant jubiliejinių metų slenksčio tinka peržiūrėti tikslus ir jų vykdymą. Ar dar tebėra pakankamai aišku, kam užsienio lietuvis yra lietuviu, kokią jis turi atlikti misiją, jei nori lietuviškai įprasminėti savo buitį? Ar neužmirštas pagrindinis tremtinio-bėglio uždavinys, liudyti Lietuvai padarytą ir tebedaromą skriaudą? Ar nepasiduodama pagundai apsibrasti su padėtimi ir leistis užliūliuojamiem patogaus gyvenimo vilionių?

Susitaikinimas. Kiek daug pridygę savitarpio nepasitikėjimo piktžolių lietuvių veiklos dirvonuose! Kiek įtarinėjimų, net neapykantos! Ir intrygų! Laikas laužyti kalėdaitį, paduodant ranką kiekvienam ir žvelgiant į savo tautietį ne kaip į priešą ar konkurentą, o kaip į bičiulį, siekiantį bendrų tikslų. Šventų tikslų!

Planavimas. Laikas susirūpinti, kad su karstan žengiančia senelių karta, neužgestų lietuviškoji sąmonė. Aukščiausias laikas jauniui pradėti aktyviai dalyvauti lietuviškame gyvenime. Neabejotina, kad kai kuriais atvejais reikės naujų formų, nes kiekviena karta reiškiasi savu būdu. Senesnieji turi atjaunėti ta prasme, kad neišsigastų pastebėję, kad jaunimas neperima jų pamiltųjų rėmų, o kuriasi naujus. Svarbu, kad esminiai tikslai, kurie šventi kiekvienam lietuviui, liktųsi nepažeisti.

1967 metų Kalėdos skelbia senas tiesas naujais žodžiais. Lietuviams jos byloja, kad Taikos Viešpats, kuris prieš 50 metų dovanėjo 123 metus vergavusiai tautai nepriklausomybę, budi ir šiaudien, skatindamas laikyti gyvą viltį. "Guoskis, guoskis, mano tauta, nes tavo išganymas greit ateis" /Izajas/. Kun. Br. Liubinas

TARP VILTIES IR NUSIVYLIMO

VKV išd. J. Baraso minčių, pareikštų per š. m.
PLB Vokietijos Krašto apylinkių pirmininkų
suvažiavimą santrauka.

Vienokio ar kitokio pobūdžio prievartinis gyvenimas svetimame krašte visuomet tampa sunkia našta. Ir kuo ilgiau nenormali padėtis tęsiasi, tuo daugiau ir daugiau sunkėja benamio dalia, jo jėgos mažėja, pasiryžimai silpnėja. Šita būklė daugelį pastato prieš įvairius kraštutinumus ir reikalauja aiškaus apsisprendimo. Tokia padėtis, šiuo metu, tiesioginiai paliečia ir mus - emigracijoje gyvenančius lietuvius. Vos prieš 23 metus prievarta tapę benamiais, jutome, kad mūsų pečius užgulė didelė našta. Tačiau tada būvome kupini jėgų ir nestokojo pasiryžimo. Greito grįžimo viltis dar labiau stiprino esamas fizines bei dvasines jėgas ir didino ryžtą. Todėl labai retas iš mūsų rado reikalą žvelgti į ateitį ir svarstyti, kokioje padėtyje atsidsursime po dvidešimtmečio. Ir štai, dabar patirtis rodo, kad nebuvo išnaudotos visos galimybės pasiruošti ilgoms distancijoms veiklai. Nebuvo kreiptas dėmesys į emigracijoje atsидūrusį jaunimą, nepasirūpinta, kad jaunieji taptų samoningais politiniais emigrantais ir, kad būtų pasiruošę, perimti politinės veiklos uždavinius ir tautiniai kultūrinės veiklos darba. Svarbiausiu metu, emigracijos pradžioje, sustojome vietoje, kaip tvenkinio vanduo. Todėl apkerpėjome ir apsinešėme žalumui. Jauno ir gilaus vandens nebeįsiliejo. Prasidėjo rūgimas, tad tapome negardūs patys sau ir kitiems.

Dėl susidariusios padėties nesame kalti pavieniai, nėra kaltos mūsų politinės institucijos, be kaltės ir Bendruomenės organizacija. Tokį merdėjimo laikotarpį pergyventi tenka kiekvienai emigrantų grupei, jei jai lemta ilgesnį laiką gyventi benamio gyvenimą. Jog niekas ir niekuomet prievartos emigracijai nesiruošia. Nebuvome pasiruošę ir mes. Emigrantų veiklos organizavimas visuomet prasideda pasikeitusiose sąlygose, svetimoje aplinkoje ir, labai dažnu atveju, beviltiškoje padėtyje. Ir mes esame netekę visų normalių veiklos sąlygų, bet kasdien gausėja uždaviniai ir sunkėja pareigos. Netekome namų ir artimųjų, bet liko mus graužiantis rūpestis dėl jų likimo. Atsivežėme čia savo lietuvišką prigimtį, savo papročius, savo kalbą, bet juntame, kad ir šitas kultūros kapitalas palengva, bet sistemingai, slysta iš mūsų rankų ir tuo pačiu dar labiaudidina mūsų likimo naštos rūpesčius. Turime savą, čia gimusį jaunimą. Bet ir tai neteikia mums džiaugsmo, nes esame kasdieniniai liudininkai tos audros, kuri blaško mūsų bendruomenės laivelį didelėje svetimos aplinkos jūroje. Bangavimas graso apversti jį ir nuolat tai vieną, tai kitą nuplauti ir nugramzdina aplinkos gėlmėse.

Kartais beviltiškai atrodanti padėtis, mus gąsdina, stumia į pesimizmą ir reikalauja aiškaus ir greitą mūsų apsisprendimo. Gaila, šituo svarbiu apsisprendimo momentu mes dažnai pradedame išsiskirti. Vieni pasukame pesimizmo ir egoizmo keliu ir pradedame rūpintis tik savimi. Kiti pasisako altruistiškai ir stoja gelbėti benamių laivą ir jo keleivius, kad šie laimingai pasiektų namų pakrantę ir galėtų būti naudingi savo tėvynei ir tautai.

Kiekvienas turėtų žinoti, kad mūsų padėtyje nėra mums kito pasirinkimo, kaip kova už išlikimą. Bet tokiu momentu pasikliauti kiekvienam savo jėgomis reiškia žuvimą. Išsigelbėti galima pasitikint ir prisidedant prie bendro darbo.

Audringai jūrai yra būdinga tamsa. Ir tikrai daug tamsių momentų supa mūsų kelią. Netekę savo tėvynės, esame nuolat gundomi susirasti naują "tėvynę" ir susikurti sau naują "namų" aplinką. Būdami apsupti svetimo pasaulio, prie kurio sunku priprasti, juntame norą apsiriboti namais ir rūpintis savimi. Tokiu būdu daugelis atitrūksta nuo Bendruomenės, užsidaro savyje, pradeda kerpėti ir ap-rūgti. Štai čia ir glūdi jų tragedija. Jie savo laikysena atsiskiria nuo bendros pareigos, pasiduoja pesimizmui. Jie nori ramybės, todėl atsisako kovos. Bet vienuma jų nenuramina. Ji tik išskiria juos iš realaus gyvenimo srovės ir veda į nykimą bei žuvimą. Jie pamiršta, kad tamsa: tai praeinanti apraiška, kad tik bendras darbas tiesia kelią į namų pastogę. Tik tvirtos valios keleiviai nepalūžta tikėti tamsos laikinumu ir nepasiduoja gundymui, pasitikėti vien tik savo pačių jėgomis. Todėl visų mūsų pareiga šiuo svarbiu momentu yra suglausti savo eiles, aktyviai įsijungti į Bendruomenės organizacinį gyvenimą ir palikti egoizmo kiautą.

Gal vienintelis mūsų džiaugsmas, kad tas pilnas baimės ir nevilties benamio kelias išryškina pasiryžėlius, vilties neprarandančius ir tvirtai vairą laikančius. Jie kaip žvaigždės sužibę tamsoje ir padeda orientuotis pavargusiems keleiviams. Jų balsas nuaidi kaip atgimimo laikotarpio Kudirkos V a r p a s ir neleidžia snūstantiems užmigti, nors daug kas to norėtų. Šitie pasiryžėliai paskleidžia vis naujus švystelėjimus, kurie ištrykšta kultūriniai tautinio darbo atskirais deimantėliais arba suskamba laisvės siekimo politiniais demaršais. Tiesa, jų gretos nėra didelės, bet jie pavelka mūsų kultūrinės ir politinės veiklos vėžimą, nors čia jiems dažnai kaišiojama stabdantys pagaliai. Nežiūrint trukdymų ir labai negausaus pasiryžėlių būrio, jų darbas yra apčiuopiamai ryškus ir efektingas. Aišku, neviskas padaroma yra labai daug darbo dar laukia. Daug ką galima atlikti geriau. Dėl to, bet nėra reikalo pulti į pesimizmą.

Mes visi žinome, kad mūsų lietuviškoji išeivija yra labai įvairi savo visuomenine sąranga, savo socialine padėtimi, įvairi kasdieninėmis nuotaikomis ir net įvairi savo tautinio susipratimo atžvilgiu. Todėl mums turi būti aišku, kodėl mūsų organizacijos, t.y. Bendruomenės, kelias yra labai vingiuotas ir atsiekiama rezultatai dažnai, daugiau ar mažiau kampuoti. Tas kartais ir optimistus labai pesimistiškai nuteikia. Atsižvelgiant į esamą padėtį, mums nėra reikalo norėti, kad mūsų organizacijos darbo vaisiai būtų kaip patyrusio meistro standartiniai pakepti pyragaičiai. Jog ir aušros gadynės veikėjai nebuvo patyrę, ir nepriklausomybės atkūrimo savanoriai nebuvo išlavinti kariautojai, tačiau jų pasiryžimas ir tvirta valia atnešė gerus rezultatus. Ir mes nesame veiklos meistrai, bet daugiau ryžtingi mėgėjai, neturintys veiklai reikalingų sąlygų ir priemonių. Bet galime būti tikri, kad užteks ir to, jei Bendruomenės stiprinimas bus vedamas geros valios pastangomis ir nuoširdaus įsitikinimo nuotaikomis. Bendruomenės darbo organizavimui yra reikalinga visų lietuvių talka. Darbo dirva labai didelė, tad kiekvienas pagal savo išgales privalome, turime progą ir pareigą reikštis. Kiekvienas darbas, kurį atliksime Bendruomenės ugdymui ir stiprinimui, visuomet bus vienodai reikšmingas mūsų bendram tikslui. Tad labai svarbu, kad mūsų organizacinis darbas būtų gerai, atsakomai ir visu nuoširdumu darbamas. Visi esame reikalingi. Reikalingi pavieniai, reikalingos organizacijos, reikalingos mūsų politinės veiklos institucijos - nes jos neleidžia užmiršti mūsų valstybei ir tautai padarytas ir tebedaromas skriaudas.

VOKIEČIŲ VALDŽIOS PARAMA UŽSIENIEČIAMS

Iš valstybės sekretoriaus Dr. Peter
P. Nahm kalbos

Po kapituliacijos Vokietijoje radosi apie 8 - 9 milijonai pabėgėlių iš įvairių Rytų Europos kraštų. Didelė dalis jų buvo prieš savo norą sąjungininkų gražinta atgal, 750.000 išemigravo į užsienį. 1951 m. Vakarų Vokietijoje buvo dar 245.000 tremtinių, daugumą senelių ir ligonių. Jais rūpintis teko Vokietijos valdžiai. Tam buvo išleistas specialus įstatymas, kuris nustatė tremtinių (heimatlose Ausländer) teises ir pareigas. Jie buvo praktiškai prilyginti vokiečių piliečiams. Skirtumas tik tas, kad tremtiniams nebuvo suteikta aktyvioji bei pasyvioji rinkimų teisė ir neleidžiama pasirinkti profesijos, kurioms yra reikalinga vokiečių pilietybė (valstybės tarnautojams, notarams, karininkams ir kt.).

Priešingai IRO nusistatymui, Vokietijos valdžia pripažino tremtiniams teisę, savo tautiškumą išsaugoti bei išvystyti ir pilnai įsijungti į ūkinį gyvenimą.

Padėti šiam įsijungimui tremtiniams buvo suteikta:

1. pilna judėjimo laisvė, laisvas pasirinkimas gyvenvietės, darbo ir profesijos,
2. pinigine parama likviduojant stovyklas,
3. kreditai savo egzistencijos sukūrimui,
4. egzistencijos minimumo suteikimas seniems, invalidams ir ligoniams, kaip tai ir vokiečių piliečiams yra teikiama.

Vidutiniai per metus yra skiriama DM 40 - 50 milijonų tremtinių įkurdinimui. Tarp 1950 ir 1966 m. tam reikalui buvo skirta 1,1 milijardas DM. Iki 1966 m. apie 20.000 tremtinių priėmė vokiečių pilietybę. Tačiau jų vietą užpildė nauji tremtiniai.

Ir pilietybę priėmę tremtiniai, gali laisvai savo tautiškumą parodyti ir jungtis prie atitinkamų pabėgėlių organizacijų.

Konkretni parama:

1. Religinė sritis.

Katalikų bažnyčia padengia ukrainiečių Eksarchijos sielovados išlaidas. 57.000 ortodoksų duoda paramos vokiečių valdžiai, Pasaulinė ev. bažnyčios taryba ir Evangelikų bažnyčia Vokietijoje. Taip pat yra remiami 50.000 muzelmonų.

2. Mokyklos.

Vokietijoje yra remiamos sekančios mokslo ir mokymo įstaigos: Laisvas ukrainiečių universitetas su Moksliniu-technišku institutu ir Schewtschenko draugija Munchene, Rumunų akademinė draugija su biblioteka, Vengrų institutas ir Rusų biblioteka. Vengrų, latvių ir lietuvių gimnazijos. 150 vargo mokyklų, (ukrainiečių 41, lenkų 31, latvių 27, estų 23, lietuvių 10).

3. Kiti reikalai.

Informacijos organams, jaunimo stovykloms, organizacijoms yra suteikiamos paramos, kurios siekia apie 3.4 milijonus DM per metus.

Parama yra surišta su sekančiomis sąlygomis:

- a) Tremtinių grupės noras išlaikyti savo savitumą, kultūrinės tradicijas ir kalbą turi būti aiškiai įrodytas savo pačių pinigine auka.
- b) Remiama veikla neturėtų jokių politinių tikslų ir įsipareigojimų.

Šalia šios paramos į vargą patekę tremtiniai gauna dar socialinę pašalpą, kuri per metus sudaro 1,6 milijonus DM.

Vokietijos valdžia remia tremtinius, nes juos mato savo tarpe, supranta ir nori gerbti kaip žmones. Ji reikalauja lojalumo, t.y. laikytis jos įstatymų ir tarptautinių santykių nuostatų. Ten, kur atsiranda konspiracija ir nesilaikymas įstatymų, būna visais legaliais būdais tramdoma. Reikalaujamas lojalumas neturi nieko bendro su kalbine ir politine asimiliacija. Mūsų nuomone, jokia valstybė neturėtų priimtą svečią versti asimiliuotis.

xxxx--X -xxxx

JUOZAS KAIRYS 65 M. AMŽIAUS

Teisininkui Juozui Kairiui 1967 m. spalio 20 d. sukako 65 m. amžiaus. Sukaktuvinininkas yra gimęs 1902 m. Švenčionyse. Baigęs Vytauto Didžiojo Universitete teisės mokslus, teisėjavo Kaune ir Vilniuje. Su kitu išvertė ir spaudai paruošė Humurabio kodeksą. Lietuvoje dirbo ateitininkuose, pavasarininkuose, skautuose ir Darbo federacijoje.

Tremtyje iki 1965 m. buvo Vliko V. tarybos nariu, Liet. Teisininkų draugijos pirmininku. Dabar aktyviai dirba Laisvųjų žurnalistų egzilų sąjungoje, Europos unijoje ir kt., organizacijose, organizuoja įvairiuose Vokietijos miestuose egzilų spaudos parodas.

J. Kairys yra Bendruomenės teisinis patarėjas.

JONAS NORKAITIS 75 M. AMŽIAUS

Ekonomistui Jonui Norkaičiui 1967 m. lapkričio 25 d. sukako 75 m. amžiaus. Sukaktuvinininkas yra gimęs 1892 m. Pervazninkų kaime, Šakių apskrityje. Baigęs Marijampolės gimnaziją, studijavo matematiką ir fiziką Petrapilyje. Vėliau dirbo Finansų ministerijos įgaliotiniu Klaipėdos krašte, nuo 1925 m. Finansų ministerijos prekybos departamento direktoriumi ir nuo 1936 m. Užsienio reikalų ministerijos ekonomijos departamento direktoriumi. Dalyvavo visoje eilėje ekonominių organizacijų ir daug kartų vadovavo Lietuvos delegacijoms ekonominėse derybose su kitomis valstybėmis.

Išėivijoje dirbo kaip Vliko narys, Liet. Raudonojo Kryžiaus pirmininkas, PET Seimo narys ir kt.

EDZARD SCHAPER GAVO PREMIJA

1967 m. Gottfried Keller premija buvo paskirta Šveicarijoj gyvenančiam rašytojui Edzard Schaper.

E. Schaper yra gimęs 1908 m., ilgai gyveno Estijoje, po karo apsigy-

veno Šveicarijoje. Jo kūryboje gausiai vaizduojama įvairių laikotarpių Lietuvos butis.

KV PIRMININKAS DR. P. P. N A H M IŠLEISTUVĖSE

Spalio 29 d. VK pirmininkas dalyvavo valstybės sekretoriaus dr. Peter-Paul Nahm išleistuvėse Bonnoje, kurias suruošė Pabėgėlių ministras Uwe von Hassel.

Dr. Nahm, ilgametis lietuvių bičiulis Pabėgėlių ministerijoje, daug pasitarnavęs Vok. Lietuvių Bendruomenei ir Vasario 16 gimnazijai, tą dieną išėjo į pensiją.

KV pirmininkas ta proga padėkojo jam už ilgametę paramą lietuviams ir kaip padėkos simbolį įteikė Donelaičio "Metus" vokiečių kalboje (Buddensiego vertimas). Dr. Nahm palinkėjo Lietuvių Bendruomenei ištvėrmės ir sėkmės ateityje.

50 M. NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO SUKAKTIES MINĖJIMAS

Š.m. spalio 23-26 d.d. Vokietijos Krašto Valdybos pirmininkas Jonas K. Valiūnas dalyvavo Baltų draugijos suvažiavime Lüneburge. Ta proga jis tarėsi su estų bei latvių bendruomenių atstovais bendro visų 3 Pabaltijo valstybių 50 m. nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimo reikalui.

Susitarta bendrą minėjimą rengti 1968 m. gegužės 4 d. Düsselдорfe. Didžiąją meninės programos dalį sudarytų estų solistų, latvių choro ir lietuvių tautinių šokių pasirodymai. Minėjimo paruošimo koordinatorium numatytas muzikas W. Banaitis, kuris neseniai iš Muncheno persikėlė į Bonną.

Ta pačia proga, spalio 25 d. KV pirmininkas tarėsi su VLIKO pirmininku Juozu K. Valiūnu, kuris tuo metu lankėsi Vokietijoje. Didžiąją pasitarimų dalį sudarė 50 m. Lietuvos nepriklausomybės minėjimo bei ta proga numatytų parengimų reikalai.

VLIKO pirmininkas be to gyvai domėjosi Vokietijos Lietuvių Bendruomenės gyvenimu bei rūpesčiais.

VASARIO 16 MINĖJIMAS MANNHEIME

Šalia jungtinio 50 m. nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimo su latviais ir estais Krašto Valdyba pramato surengti didesnę Vasario 16 minėjimą Mannheime, 1968 m. kovo 2 dieną.

Atskiros apylinkės sekančiais metais pramato surengti taip pat didesnio masto minėjimus, ypatingai Muncheno, Hamburgo, Stuttgarto ir Bonnos-Kölno apylinkės.

KALĖDINĖ DOVANA VASARIO 16 GIMNAZIJAI

Ponia Anni L a a g e, gyv. Böblingene, Kalėdų proga Vasario 16 gimnazijai padovanojo indų plovimo mašiną. Mašina yra didelė, galinti plauti 100 žmonių indus vienu kartu. Ji tikrai palengvins virtuvės personalo darbą.

Krašto Valdyba ir gimnazijos vadovybė yra nepaprastai dėkingi poniam L a a g e už tokią naudingą ir vertingą dovaną. Tai yra gražus pavyzdys, kuriuo galėtų pasekti ir kiti pasiturintys Vokietijos lietuviai.

1968 m. LIET.STUDIJŲ SAVAITĖ

XV. Liet. studijų savaitės paruošimo organizacijų posėdis įvyko 1967 m. gruodžio 17 d. Romuvoje. Nutarta ir sekančiais metais ruošti Studijų savaitę.

Laikas: 1968 m. rugpiūčio 4 - 11 d.d.

Vieta: Vasario 16 gimnazijos patalpos Hüttenfelde

Tema: Lietuvos gyvenimo penkiasdešimtmetis ateities perspektyvoje.

Pramatyta visa eilė įdomių paskaitų, pranešimų, ekskursijų ir kt. programos punktų. Išrinkta ir Rengimo komisija iš A.Grinienės, A.Bartusevičienės ir A.Krivicko.

LIETUVIŠKA MUZIKA PER RADIJĄ

1968 m. vasario 16 d. 9.35 iki 10.00 val. per NDR radijo stoties UKW (II progr.) programą bus girdima lietuviškų plokštelių muzika.

BAIGĖ STUDIJAS

Regina Sakalauskaitė 1967 m. lapkričio 21 Muncheno universitete išsigijo gamtos mokslų diplomą.

R.Sakalauskaitė yra gimusi 1941 m. spalio 10 d. Kaune.

1961 m. baigė Vasario 16 gimnaziją ir pradėjo Munchene studijuoti gamtos mokslus-biologiją, chemiją. Dabar pradėjo ruošti dizertaciją apie amarą.

Regina Sakalauskaitė aktyviai reiškiasi Vok.Studentų ateitininkų sąjungoje, Vok.Liet.studentų sąjungoje ir skautuose.

Juozas Naujokas 1967 m. rudenį Heidelbergo universitete išsigijo chemijos diplomą.

J.Naujokas yra gimęs 1940 m. balandžio 24 d. Tauragėje. 1960 m. baigė Vasario 16 gimnaziją ir pradėjo Heidelberge studijuoti chemiją. Šiuo metu ruošia dizertaciją chemijos daktaro laipsniui įsigyti.

Juozas Naujokas yra aktyvus Vok.Liet.studentų sąjungos valdybos narys.

ZAF SUVAŽIAVIMAS

Š.m.gruodžio 3 d. Munchene, "Am Wasserturm" svetainėje įvyko Užsieniečių pabėgėlių sąjungos (ZAF) suvažiavimas. Savo atstovus atsiuntė 20 tautinių grupių. Lietuvių Bendruomenę atstovavo J.Barasas iš Kaiserslauterno ir teisininkas J.Kairys iš Muncheno. Apsvarstyta eilė svarbių teisinių klausimų, išklaudyta referatas užsieniečių

rentų reikalą, išdiskutuota užsieniečių jaunimo pasų aprūpinimo problemos. Išrinkta nauja Sąjungos valdyba: pirmininkas - K.Odrobny, vicepirmininkas - Melnik, sekretorius - D.M.Sedlar, išdinininkas - E.Reisenberg. Kontrolės komisijon išrinktas J.Barasas. Priimta veiklos apyskaita už praėjusius metus ir aptarta sekančių metų veiklos planas.

JAUNIMO VADOVŲ SUVAŽIAVIMAS

VLB Jaunimo sekcija suruošė jaunimo vadovų suvažiavimą - kursų š.m.lapkričio 24.-26. d.d. Kaiserslauterne. Suvažiavimą globojo Kaiserslauterno lietuvių kuopa, vadovaujama kpt.J.Venckaus, duoda ma patalpas ir maistą.

Suvažiavime dalyvavo apie 40 jaunuolių. Po atidarymo sveikinimų, pirmąją suvažiavimo paskaitą skaitė kun.Br.Liubinas tema "Lietuvis jaunuolis svetimijoje aplinkoje". Prelegentas pirmiausiai panagrinėjęs ką šiandien reiškia sąvoka lietuvis jaunuolis ir svetimija aplinka, metė istorinį žvilgsnį į lietuviškas emigracijas, jų pasireiškimą bei likimą. Toliau svarstė dabartinę mūsų jaunuolių padėtį su jos uždaviniais ir galimybėmis.

Paskaita jaunuolių buvo dėmesingai išklaudyta ir sukėlė gyvas diskusijas.

Antrąją paskaitą "Jaunimo uždaviniai apylinkėse" skaitė ponis A.Grinienė. Ji, apibrėžus apylinkės sąvoką, bandė jaunimui parodyti priemones, kurių pagalba sukuriama lietuviška aplinka. Iš visos eilės konkrečių pavyzdžių aiškėjo, kad yra tam tikrų galimybių lietuviškumui palaikyti. Ir po šios paskaitos jaunimas gyvai diskutavo.

Stud.A.Gegeckas iš Šveicarijos, kaip jaunimo atstovas, žvelgė į lietuviškojo jaunimo pasireiškimą galimybes dabartinėse sąlygose. V.Bartusevičius pravedė pokalbį apie naujai pradėtą leisti laikraštėlį "Jaunimo žodis".

Šalia to buvo tartasi sekančių metų veiklos reikalais ir konkrečiai paplanuotas Europos jaunimo suvažiavimas.

Šalia rimtesnės programos buvo ir linksmesnė. Vadovaujant K.Brazaitienei, šeštadienį buvo surengtas linksmavakaris, kurio metu programą pildė visa eilė suvažiavimo dalyvių. Šokiai ir dainos tęsėsi gana ilgai.

Sekmadienį pamaldas atlaikė ir pasakė pamokslą kun.K.Senkus iš Stuttgarto.

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Gimnazija televizijoje

Š.m.lapkričio 27 d. į gimnaziją atvyko Süddeutscher Rundfunk televizijos filmuotojai ir susuko filmą iš gimnazijos gyvenimo. Filmą buvo rodomas gruodžio 5 d. 18.40 val.per Süddeutscher Rundfunk televizijos kanalą.

Filme, kuris buvo palydimas šiltų ir pozityvių komentarų, buvo rodomas gimnazijos direktorius, kuris nubrėžė gimnazijos tikslą ir paskirtį, gimnazijos išorės vaizdai, klasės pamokų metu, tau-

tiniai šokiai, bendrabučio kambariai, vėliavos pakėlimas, krepšinio rungtynės ir kt. Buvo pažadėta filmo kopiją prisiųsti gimnazijai, taip, kad bus galima ją ir plačiau parodyti.

Bendrabučio remontas

Vokietijos Krašto Valdyba yra labai susirūpinusi Vasario 16 gimnazijos bendrabučio reikalais. Dabartinis bendrabutis - sena Rennhofo pilis - yra labai blogame stovyje, tiek techniškai, tiek sanitariiniu atžvilgiu.

Šiomis dienomis KV turėjo leisti pradėti mergaičių ir berniukų prausyklų bei tualetų remonto darbus. Šie darbai buvo neatidėliojami dėl lubų įgriuvimo pavojaus. Taip pat buvo reikalinga padidinti prausyklų bei tualetų skaičių ir įvesti šiltą vandenį. Šie darbai, tik nedidelė dalis reikalingo remonto, kainuos apie DM 60.000, --. Todėl KV jaučiasi priversta, rimtai galvoti apie naujo bendrabučio statybą.

Pasitarus su architektu, paaiškėjo, kad bendrabutis su 150 lovų, butais bendrabučio vedėjams, sporto bei parengimų sale ir su priešinėmis patalpomis kainuotų netoli DM 1.250.000, --.

Atrodo, kad naujo bendrabučio statybos reikalą nebūtų galima per daug ilgai atidėlioti, nes sename bendrabutyje nenumatomas remontų galas, kas sudarytų dideles nuolatinės išlaidas.

xxx^x/_xxxx^x/_xxxx^x/_xxxx

MŪSŲ APYLINKĖSE

Stuttgertas.

Jaunimo popietė

Š.m.lapkričio 12 d. Stuttgarte įvyko jaunimo popietė, į kurią atsilankė nemažas būrys jaunų ir senų. Programą išpildė kun.K.Senkus, K.Brazaitienė, A.Lucas, A.Repšys, Paterkowitsch. Grojo jaunimo orkestras iš Bad Cannstato.

Metinis apylinkės narių susirinkimas

PLB Stuttgarto apylinkės narių metinis susirinkimas įvyko gruodžio 10 d., S - Steinhaldenfelde. Aptarti Bendruomenės reikalai ir išrinkta nauja Apylinkės valdyba.

Berlynas

Pereitame Informacijų numeryje, aprašant Pirmininkų etc.suvažiavimą, per klaidą nebuvo paminėta Berlyno apylinkė. Todėl aprašymą tenka papildyti sekančiais:

PLB Berlyno apylinkės pirmininkas M.Žilinskas, vengdamas didelių kelionės išlaidų, neatvyko. Jis raštu įgaliojo E.Simonaitį jį atstovauti.

E.Simonaitis pranešė, kad apylinkė buvo įsteigta 1965 m. rugpiūčio 14 d. Apylinkės nariai renkasi kas mėnesį.pirmininko bute. Ten užaina ir lietuviai, kurie lanko Vokietijos sostinę.

K 8 l n

Lietuvos kariuomenės minėjimas š.m.lapkričio 25 d.

"Jei nebūtų buvę lietuvių savanorių kariuomenės, gal nebūtų likę nė Lietuvos"- pradėjo Stp.Povilavičius-Vykintas, Vasario 16 gim. mokytojas, iškilmingą žodį Kūlno apylinkių lietuviams, susėjusiems savos kariuomenės prisiminti.

Nors sunkiai iš nieko tvėrėsi 1918 lietuvių karinės pajėgos, bet net savo užuomazgoje pasirodė militariškai įtikinančios.

Vadų išstudijuotais, priešui nelauktais smūgiais kirsdamos išgujo iš šviežiai atstatytos valstybės slavų-germanų išbrovėlius. Tegul anuometiniai lietuvių savanorių žygiai savo apimtimi nelyginti- ni šiandieniniams masiniams ir katiliniams mūšiams, bet tuometinis lietuvių narsumas, užsidegimas gelbėti savo kraštą, tėvus, šeimas, valstybės ateitį nedaug rastų pavyzdžių istorijos puslapiuose.- Menkai ginkluoti puolė bolševikus, bermontininkus, lenkus ir, atėmę jų pranašesnius ginklus, mušė priešus tais jų pačių ginklais. Mušė, nepaisydami savų aukų, mušė kol tėvynė atsikvėpė laisva. Gal Lietuvai nebūtų tekę taip ilgai be sostinės kęsti, jei jos klausimą pradžioje būtų rišę ne vien lietuviai politikai, pasitikę lenkų duotu žodžiu ar imę "už gryną pinigą" prolenkiškų sąjungininkų liepimą, nutraukti Vilniaus kovas. Kas žino?

Jeigu Nepriklausomos Lietuvos kariuomenė auklėjo, mokslin: tautą ir kėlė per tai jos vertę, tai ir dabarties lietuviai turėtų savo tautos vertybėmis didžiuotis, jas puoselėti. Lietuviams išėivijoje pareiga būti kariais, ne militarine prasme, o kovoje už tautos laisvę. Uždaviniai čia laukia visų jėgų. Jeigu Afrikos nykštukai tautelės atstovaujasi UNO, tai kodėl gi lietuviai ten neįeina? Reikia išėivijoje naujų Kudirkų, nepaisančių savęs, o tautos garbingai ateičiai dirbančių! Ar yra, ar bus tokių?

Vaizdais tęsė prelegento mintis kitas Vasario 16 gimnazijos mokytojas kun.J.Dėdinas. Jis skaidrėmis ir filmele-parodė daugelio lietuvių šeimų jaunimą V.16 gimnazijoje, kaip jis mokosi, auklėjasi ir rengiasi papildyti naujomis jėgomis tautai dirbančių eiles!

Kariuomenės įkūrimo minėjimas Kūlne pavyko. Dėkotina jo rengėjams A.Kiužauskui ir K.Dikšaičiui bei kitiems prisidėjusiems pinigais, darbu, nuotaika! Kūlniečiai, gyvuokite!

Dalyvavęs.

JAUNIMO ŽODIS

Pasirodė pirmas numeris jaunimui skirto laikraščelio. Jaunimo žodį leidžia VLB Jaunimo sekcija; redaguoja V.Bartusevičius, K.Brazaitienė, V.Brazaitis ir K.Dikšaitis, remia vyresnieji, supratę tokio laikraščelio svarbą.

Adresas: Jaunimo žodis 684 Lampertheim-Hüttenfeld, Litauisches Gymnasium.

EUROPOS JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS

VLB Jaunimo sekcija 1968 m.vasarą ruošia Europos lietuviškojo jaunimo suvažiavimą. Smulkesnės žinios bus paskelbtos vėliau.

Jaunimas yra prašomas šiam suvažiavimui ruošti jau dabar.

XxXxXxXxXxXxXxXxX

Mūsų mirusieji

Pranas Šimaitis gim.1903 m.Šauliuose mirė,1967 m.guodžio 15 d. Frankfurte. Palaidotas guodžio 19 Dieburge. Lietuvoje tarnavo policijoje ir Lietuvos banke kaip šoferis ir mechanikas. Nuo 1953 iki 1956 dirbo Vasario 16 gimnazijoje kaip šoferis, o vėliau lietuvių darbo kuopoše.

XxXxXxXxXxXxXxXxX

Ona-Marija Šredersienė - Šneiderytė, gim. 1888 m.balandžio 15 d. Kronental/Kryme, mirė 1967 m.lapkričio 23 d. Vechtoje.

XxXxXxXxXxXxXxXxX

Magdalena Valaitytė, gim.1886 m.vasario 6 d. Balbieriškyje, mirė 1967 spalio 5 d. Schwäbisch-Gmünde.

XxXxXxXxXxXxXxXxX

Jonas Sabaliauskas, 88 m. mirė 1967 m. lapkričio 29 d. Stuttgarte.

XxXxXxXxXxXxXxXxX

PER RAUDONAAJI KRYŽIŲ IEŠKOMI:

ANTINNIKOV, Ignas, gim.1931 m. paskut.gyven.vieta Kretinga.
ANDRIUSKEVICIUS Jonas,sūnus Apoldo,gim.1927 m. Kauno apskr.
ANDRUSKEVIC Leokadija,duktė Vikentij,gim.1922 m.Vilniuje.
ANDRUSKEVIC Albertas, sūnus " " 1924 m.Vilniuje.
ANDRUSKEVIC Mečys, " " " 1926 m.Vilniuje.
BANIULIS,Aitautis,sūnus Antano,gim.1925 m. Biržų apskr.
BARTASKEVIC,Ceslovas,sūnus Sofijos,gim.10.7.1924 m.,Vilniuje.
BUIVIDAS Juozas,sūnus Magdės,gim.1924 m. Kretingos apskr.
BRAM Nochum,
BUSAS Anicetas Juozas,gim.1921-1922 m.Žagarų apskr.
DURNEIKAITĖ Ona,duktė Ievos,gim.1916 m. Marijampolės apskr.
GOPMANN(HOFFMANN) Gerta,gim.Bonaker 1913 m.Šauliuose.
IVANAUSKAS Petras,sūnus Mykoli,gim.25.10.1923 Balsių kaime.
JAKAITIS Jonas,sūnus Jono,gim.1.1.1913 Panevėžio apskr.
KATAUSKAS Jonas,gim.1921 m. Telšių apskr.
KATHE(KATCHE) Aleksandras,sūnus Eugen,gim.15.3.1895 m. Kaune.
KIBELKA Endrius,gim.18.3.1907 m. Gržziuose
KUKLIS Jonas,gim.1915 m. Marijampolės apskr.
KUIZINAS Vytautas paieško brolis iš Kauno
MARKEVICIUTE Levutė,gim.1921 m. arba 16.3.1922 Kalvarijoje.
MARGIES (MARGYS) Fritcas,gim.8.3.1924 Tauragės apskr.
MACIULIS Stasys,gim.1918 m. Šauliuose
ODINSOW(ODINCOVA) Sinaida,gim.1929 m.
PIJAVKA Berel gim.1932 m.
PLUNGĖ Jonas-Mečys,gim.1910 m. Radviliškių apskr.